

TAİK³⁵
YIL
YIL
YEAR

TAİK Transatlantic Talks: A Time for Allies to Invest in Allies: Turkish American Global Supply Chain

24 Haziran 2020

TAİK³⁵
YIL
YEAR

TAİK Transatlantic Talks: A Time for Allies to Invest in Allies: Turkish American Global Supply Chain

24 Haziran 2020

Zoom Online Konferans Sistemi

Katılımcılar:

- Senatör Lindsey Graham, ABD Senatörü
Senato Adalet Komisyonu Başkanı
Senato Dışişleri, Yurtdışı Operasyonlar ve İlgili Programlar
Tahsisatlar Alt Komisyonu Başkanı
Senato Dışişleri Komisyonu Afrika ve Küresel Sağlık
Politikaları Alt Komisyonu Başkanı
Senato Bütçe Komisyonu Üyesi
- Nail Olpak, DEİK Başkanı
- Mehmet Ali Yalçındağ, TAİK Başkanı

Moderatör

- David Vitter, ABD eski Senatoru ve Mercury Eş Başkanı

Kayıt Yapan Toplam
Katılımcı Sayısı: 100

TOPLANTI NOTU

Türkiye-ABD İş Konseyi (TAİK), 35. Kuruluş yıldönümünde TAİK Transatlantic Talks serisini sanal ortamda ABD Senatörü Lindsey Graham ile gerçekleştirdi. Moderatörlüğünü eski ABD Senatörü David Vitter'ın yaptığı "A Time for Allies to Invest in Allies: Turkish American Global Supply Chain" başlıklı online seminere 100 iş dünyası temsilcisi katıldı.

Mehmet Ali Yalçındağ

TAİK Başkanı

TAİK Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ, Mart ayında gerçekleştirdiği toplantıda Senatör ile bir araya geldiklerini belirterek, TAİK Yürütme Kurulu Toplantısı'na katılması için kendisini İstanbul'a davet ettiğini ve kendisinin de bu davete iştirak etmesinin herkes tarafından büyük bir mutlulukla karşılanacağını söyledi.

Çin'in yeni düzendeki durumu ve iki ülke arasındaki 100 Milyar Dolar ikili ticaret hedefinin webinarın ana teması olacağını belirten TAİK Başkanı, ABD ile ortaklığın önemine vurgu yaparak sözlerini sonlandırdı.

Nail Olpak

DEİK Başkanı

DEİK Başkanı Nail Olpak, süregelen bu sağlık krizinde ülkelerin birlikte hareket etmelerinin önemine değinerek; Afrika gibi Çin etkisinin yoğun hissedildiği bölgelerde yeni düzene geçiş konularında DEİK'in erken farkındalık geliştirdiğini belirtti. Türkiye'nin uluslararası tedarik zincirindeki önemli konumuna ve ABD ile müttefikliğine vurgu yapan DEİK Başkanı, bu doğrultuda Afrika'da yapılabilecek yatırımlardaki Türk gücünü vurguladı.

Konuşmasını Türkiye'nin pazardaki gücünden bahsederek sürdüren DEİK Başkanı; Türkiye'nin kaliteli ürünleri ve etkili performansı ile öne çıktığını ve bir sonraki adıma geçebilmek adına bu dönemin kendi içinde imkanlar barındırdığını sözlerine ekledi.

David Vitter

ABD eski Senatoru ve Mercury Eş Başkanı

Transatlantic Talks webinarının bir parçası olmaktan duyduğu mutluluğu belirten Senatör Vitter eski meslektaşı ve aynı zamanda arkadaşı olan Senatör Graham ile Afrika ve Çin özelinde ticaret değerlendirmesi yaparak soru cevap bölümü ile webinarı sürdürdü.

ması için öncelikle iki ülke arasında S400, F35 ve Suriye'deki durumdan kaynaklanan ihtilafların giderilmesi gerektiğini söyledi. Suriye'de bütün grupların kendilerini yöneteceği kapsamlı bir çözüm gerekmektedir diyerek Türkiye'nin bu noktadaki sınır önceliklerine saygı duyduklarını ifade etti.

Tıbbi tedarik zincirinin kontrolünü elinde tutan Çin'in üstünlüğünün kırılmasını umduğunu belirten Graham, ABD tarafından en büyük değişiklik, kişisel koruyucu ekipmanlarının tedarik zincirinin ABD'den ve müttefiklerimizden temin edilmesi olacaktır dedi. Bu noktada Türkiye'nin desteğinin çok faydalı olacağını belirten Senatör, "Eğer Türkiye, Amerika ve Avrupa'ya tıbbi tedarik zinciri için Çin'e alternatif bir yol bulabilirse, Çin'in egemenliğini kırabiliriz" dedi.

Bu süreçte Pekin'in eylemleri ve sonuçlarını da değerlendiren Graham, "Çin'in Hong Kong'da yaptıklarının, uluslararası toplumca kınanması gerekmektedir" dedi. Bu noktada tüm dünya açısından Çin, güvenilir bir partner olarak algılanmaktadır diyerek sözlerini sürdüren Senatör, bu durumun başka ülkelerin Çin'in dünya ekonomisindeki yerini alması için fırsatlar doğurduğunu belirtti.

Bu konuda Türkiye ve ABD birlikte ne yapabilir sorusuna ise Çin'e rekabet yaratmalıyız diye cevap veren Senatör; ekonomik yardım, teknik yardım ve kalkınmakta olan ülkelere yapılacak yardımlara işaret etti. Başkan Bush tarafından başlatılan Millenium Challenge Corporation projesi ile devlet bazında verilen desteğe vurgu yapan Senatör, projenin ABD ile gelişmekte olan bir ülke arasında imzalanarak o ülkenin ekonomisinin kalkınmasına destek sağlamayı amaçladığını belirtti. ABD'nin yardım sağlama konusunda müzakere yaptığını ve şeffaf bir yol izlediğini söyledi. Türkiye'nin de bu konuda ekonomik ve teknik bir yardım sağlayabileceğini ifade eden Graham, "Türkiye ile ABD bu konuda Çin ile rekabet açısından türlü paketler oluşturabilir" diyerek bu noktadaki gelişime ışık tuttu.

Bu aşamada Çin'den tedarik edilen ürünlerin yerine Türkiye'nin birinci aday olarak yükselmesi için ne yapılmalı sorusuna ise ilk olarak envanter kapasitesi belirlenmelidir şeklinde cevap verdi. ABD'nin alternatif bulmak istediğini belirten Senatör, "Türkiye'nin ne tür kabiliyetleri ile öne çıkabileceğinin genel bir resmi-

nin çekilmesi gerekir ve bu sadece medikal tedarik zinciri ile sınırlı tutulmamalıdır” dedi. Türkiye pazarının, Çin’e karşı rekabetçi üstünlüğü, nitelikli işgücü, düşük maliyeti ile güçlü bir alternatif sunduğunu vurguladı.

Çin konusunda ABD’nin hassasiyetleri olduğunu belirten Graham, ABD’nin en son görmek isteyeceği durumun bir müttefik olarak Türkiye’nin, Huawei ile çalışması olacağını söyledi. “Huawei konusunda müttefikimiz de olsa ortak çalışan ülkeleri tolere edemeyiz” diyen Senatör İngiltere örneğini verdi. 5G teknolojisi üzerinde çalıştıklarını belirten Graham, bu noktada biraz daha zamana ihtiyaç olduğunu ama Türkiye’ye 5G teknolojisi çalışmalarını sunmaktan memnuniyet duyacaklarını belirtti.

Avrupa ekonomilerinin Çin ile rekabet etmek istemediklerine değinen Graham; Çin’in yüksek ve askeri teknoloji çalması önemli bir sorun diyerek NATO’nun bir karşı adım atmasının faydalı olacağını düşündüğünü söyledi. Türkiye, Çin sorununu NATO’nun önceliği haline getirmeli diyen Senatör, Türkiye’nin bu konuda NATO ve ABD ile birlikte davranması ABD’deki Türkiye imajına büyük bir katkı sağlar dedi.

Türkiye ve ABD ortaklığıyla Asya’da neler yapılabileceğine ilişkin ise, ikili ilişkilerdeki potansiyelin limitsiz olduğunu fakat öncelikle halihazırda bulunan anlaşmazlıkların aşılması gerektiğini söyledi. S-400, F35 ve Suriye sorununun aşılmaması halinde ikili ilişkilerde tam potansiyelimize ulaşamayız diyen Graham, çözüme ne kadar erken ulaşırsa ilişkiler açısından o kadar iyi olacaktır dedi.

Sürdürülebilir bir çözüm bulunması için ilk adım ekonomilerimizi entegre etmek olmalı diyen Graham, ABD’nin güven inşa eden tedbirler aradığını belirtti. Bu noktada, Türkiye Çin karşısında NATO’yu aktifleştirebilirse bu çok büyük bir adım olur dedi. Trump hükümetinin ticari ilişkileri geliştirmeyi önemseydiğine vurgu yapan Senatör, hem Trump hükümetinin hem de kendi arzusunun bu ortaklığın gerçekleşmesi yönünde olduğunu sözlerine ekledi. Demokrasi paydasında buluşan bu iki farklı kültür birlikte çalışabilir diyerek sözlerine son verdi.

TÜRKİYE-ABD İŞ KONSEYİ

BAŞKAN

Mehmet Ali YALÇINDAĞ

GENEL SEKRETER

Caner ÇOLAK

GENEL SEKRETER YARDIMCISI

Merih KEPEZ ÖRNEK

Bölge Direktörü V.

Ecem MİRZALOĞLU

emirzaloglu@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Batuhan KURTARAN

bkurtaran@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Ece KÜÇÜKTOKA

ekucuktoka@deik.org.tr

Twitter hesabımız için lütfen tıklayınız.

TAİK üyeliği için lütfen tıklayınız.

Webinarımızın kaydını izlemek için lütfen buraya tıklayınız.

